

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energi- och näringsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:1191 av Elisabeth Thand Ringqvist (C)
Ett gemensamt EU-register för näringsförbud för att motverka organiserad brottslighet

Elisabeth Thand Ringqvist har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att förhindra att personer med näringsförbud i Sverige fortsätter som bolagsföreträdare inom andra EU länder.

Företag ska skapa jobb och tillväxt, inte användas av kriminella inom den organiserade eller systematiska brottsligheten.

Regeringen presenterade i mars i år en lagrådsremiss som innebär kraftfullare regler för att stoppa denna utveckling. Enligt förslaget ska personer som har gjort sig skyldiga till organiserad eller systematisk brottslighet kunna förbjudas att bedriva näringsverksamhet. Näringsförbud ska kunna meddelas även om personen inte hade anknytning till någon näringsverksamhet vid brottstillfället. Frågan bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Enligt lagen (2014:836) om näringsförbud ska den som faktiskt utövat ledningen över en näringsverksamhet och som grovt åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamheten på grund av

brott, i samband med konkurs eller genom skatteundandragande, meddelas näringsförbud. En förutsättning för att meddela näringsförbud är att förbudet är påkallat från allmän synpunkt.

Den 1 januari 2024 infördes nya bestämmelser i lagen om näringsförbud som innebär att domstolen, vid bedömningen av om näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt, får ta hänsyn till förbud att bedriva eller ta del i näringsverksamhet som har meddelats i en annan stat. Domstolen får också ta hänsyn till åsidosättanden som näringsidkaren har gjort sig skyldig till i näringsverksamhet i en annan stat.

Samtidigt infördes bestämmelser i förordningen (2014:936) om näringsförbud som innebär att Bolagsverket, på begäran av en registreringsmyndighet i en annan medlemsstat inom EES, ska lämna uppgift om vad som finns registrerat i näringsförbudsregistret om en viss person. Enligt förordningen (2007:1110) med instruktion för Bolagsverket får verket begära motsvarande uppgifter från en annan stat inom EES. Uppgifterna ska lämnas genom det EU- gemensamma systemet för sammankoppling av register (BRIS).

Bestämmelserna infördes som ett led i genomförandet av EU-direktiv 2019/1151 av den 20 juni 2019 om användningen av digitala verktyg och förfaranden inom bolagsrätt, det så kallade digitaliseringsdirektivet. Enligt direktivet ska medlemsstaterna

bland annat ha regler som föreskriver en möjlighet att ta hänsyn till regler i en annan medlemsstat om diskvalificering av styrelseledamöter.

Regeringen beslutade förra året även om ytterligare ändringar i Bolagsverkets instruktion. Sedan den 1 april 2024 ska Bolagsverket minimera riskerna för att verkets rutiner utnyttjas för ekonomisk brottslighet genom kontrollåtgärder och samverkan med andra myndigheter. Bolagsverket ska därtill aktivt verka för att uppgifterna i verkets register är korrekta och överensstämmer med verkliga förhållanden.

Av digitaliseringsdirektivet framgår att EU-kommissionen ska göra en utvärdering och avge en rapport om sina slutsatser senast den 1 augusti 2026. Regeringen kommer att avvakta kommissionens utvärdering och därefter analysera om ytterligare åtgärder behövs.

Stockholm den 28 maj 2025

Ebba Busch